

De stem van de gecoro weegt

De gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening adviseert het lokale bestuur over de grote ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. Een taak die ze zeer ter harte neemt en die door de lokale beleidsvoerders naar waarde wordt geschat, ook al zijn er wel eens wrijvingen. Nu de nieuwe gecoro's voor de komende zes jaar worden samengesteld, delen drie goed beslagen commissievoorzitters hun ervaringen.

De nieuwe gemeentebesturen zijn aan de slag, de komende dagen en weken worden de gemeentelijke adviesraden samengesteld. Zo ook de gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening of gecoro, verplicht in elke Vlaamse gemeente. Kan de gecoro wegen op het lokale ruimtelijke beleid? Hoe is de verhouding met het college van burgemeester en schepenen? Wat is de ideale samenstelling? Onder meer die vragen legde *Lokaal* net voor de jaarwisseling voor aan drie ervaren gecoro-voorzitters. Annette Kuhk was eerst zes jaar

De gecoro wil vanuit een helikoptervisie de gemeente bekijken en dan beslissen welke bestemmingen waar het meest aangewezen zijn.

DANIEL GEBAERTS

lid en daarna zes jaar voorzitter van de gecoro in Bonheiden. Pierre Lefranc zetelde achttien jaar in de gecoro van Sint-Martens-Latem, waarvan zestien als voorzitter. Tom Lagast leidde de afgelopen zes jaar de gecoro van Mechelen.

Belangrijk voor de democratie

‘Je mag het belang van de gecoro niet onderschatten,’ zegt Tom Lagast. ‘We denken na over de grote lijnen van de stadsontwikkeling en brengen daar gedegen en gedragen advies over uit. De stedelijk ambtenaar van ruimtelijke planning volgt de vergadering mee op en het is mijn ervaring dat er wel degelijk rekening wordt gehouden met ons advies. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen heeft de gecoro een uitgebreid memorandum geschreven. Daar is duidelijk uit geput voor het bestuursakkoord. Op die manier hebben we voeding gegeven aan de visie voor de lange termijn.’

Dat is ook de ervaring van Pierre Lefranc in Sint-Martens-Latem: ‘Bij de start van de vorige bestuursperiode is het ontwerp van meerjarenplan aan alle adviesraden voorgelegd. De gecoro kon haar zeg doen over het luik ruimtelijke planning en dat heeft tot amendementen geleid. Het bestuur is, op ons advies, teruggekomen op zijn voornemen om af te stappen van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. In het meerjarenplan is ingeschreven dat het structuurplan uit 2006 zou worden geëvalueerd. Aan die evaluatie legt de gecoro nu de laatste hand, we willen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan koppelen aan de speerpunten van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, zoals de betonstop. Intussen heeft de gemeente ook ingetekend op de Bouwmeesterscan. In de loop van de legislatuur was de gecoro uiteraard ook betrokken bij de opmaak van verschillende ruimtelijke uit-

voeringsplannen. In alle beslissingsstappen werd ons advies gevraagd en daar werd wel degelijk rekening mee gehouden. Dat gebeurde ook voor de verordeningen. De gecoro wordt echt wel serieus genomen, ze is belangrijk voor de lokale democratie. Het gemeentebestuur schat dat naar waarde. Sint-Martens-Latem kon als kleine gemeente vrijgesteld worden van de oprichting van een gecoro, maar heeft dat achttien jaar geleden toch gedaan. Als je vandaag naar de gemeentelijke website kijkt, staan de ruimtelijke uitvoeringsplannen op de startpagina in de rubriek “populaire items”. Plannen, voorschriften, de samenstelling van de gecoro, haar huishoudelijk reglement, alles is makkelijk te vinden, alles gebeurt zeer transparant. Zodra de gecoro een advies uitbrengt, kan iedereen dat raadplegen op de website, zelfs voordat het college en de gemeenteraad er een eindbeslissing over hebben genomen.’

Kritisch en constructief

In Bonheiden zijn er de voorbije zes jaar elf RUP's opgemaakt, de gemeente had wat achterstand in te halen. ‘Er was een goede samenwerking met het bestuur en met de administratie, de gecoro werd zeer goed ondersteund door de ambtenaren,’ zegt Annette Kuhk. ‘Op één ogenblik is er een inter-

ventie van de burgemeester geweest. Bij het begin van de vergadering kwam hij langs om het belang van de voortgang van een bepaald dossier te onderstrepen. Met andere woorden: “Ik wil geen obstructies.” De gecoro heeft daar heel professioneel op gereageerd. De burgemeester mocht zijn zeg doen, maar dat heeft geen invloed gehad op de inhoud van het advies.’

Tom Lagast beaamt dat het wel eens gebeurt dat de gecoro een luits in de pels is die een duidelijk signaal geeft aan het bestuur en wijst op mogelijke gevaren en tekortkomingen van een beslissing die de stad van plan is te nemen. ‘Ik heb nooit enige druk ervaren om een advies in de ene of andere richting te schrijven, maar soms botst het wel eens met het bestuur. Ik vind wel dat de gecoro zich niet mag beperken tot een negatief advies, ze moet haar deskundigheid inzetten om tegelijkertijd mogelijke oplossingen aan te reiken waarmee het stadsbestuur verder kan. Ik pleit als voorzitter ook altijd voor een pragmatische, realistische aanpak waarbij we naar een compromis tussen de leden zoeken. Een evenwichtig advies is vaak veel effectiever om een dossier in de juiste richting bij te sturen dan een keihard negatief oordeel. De gecoro moet rekening houden met wat voor het stadsbestuur haalbaar is. Zo heb ik ook voorgesteld

Pierre Lefranc:

‘Als je vandaag naar de gemeentelijke website kijkt, staan de ruimtelijke uitvoeringsplannen op de startpagina in de rubriek “populaire items”. Plannen, voorschriften, de samenstelling van de gecoro, haar huishoudelijk reglement, alles is makkelijk te vinden.’

om in de nieuwe bestuursperiode na elke belangrijke gecoro-vergadering een gesprek te hebben met de schepenen of diens kabinet om het advies te bespreken en toe te lichten. Ik heb gemerkt dat er een groot verschil is tussen een advies op papier en een gesprek daarover.'

Annette Kuhk beklemtoont dat de gecoro zich niet moet beperken tot volgen, ze kan ook anticiperen. 'Dat hebben we bijvoorbeeld gedaan voor de herziening van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Ook voor het RUP Centrum hebben we zelf een werkgroep opgericht, om beter voorbereid te zijn.'

Verbeterpunten

De drie voorzitters zijn erg positief over de werking van de gecoro en de verhouding tot het lokale bestuur. Dat wil niet zeggen dat er geen verbeterpunten zijn. Pierre Lefranc: 'Een minpunt is dat de gemeente nog te weinig met gebiedsdekkende ruimtelijke plannen werkt en te veel met thematische plannen. In de gecoro vinden we dat we een gebied veel meer vanuit een helicoptervisie moeten bekijken en dan beslissen welke bestemmingen waar het meest aangewezen zijn. Daar hebben we geen wezenlijke verandering in kunnen brengen, dat is wel frustrerend. Maar ik vrees dat gemeenten zo zijn opgevoed door de Vlaamse regelgeving. Een ander probleem is

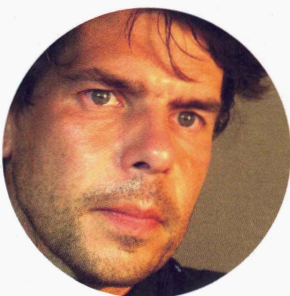
dat je als voorzitter zeer afhankelijk bent van de gecoro-secretaris voor informatie. Vroeger was de secretaris bij ons de planoloog van de gemeente en liep dat zeer goed. Intussen is de man hoofd van de dienst Grondgebiedszaken en kon hij de voorbije twee jaar veel minder tijd besteden aan de gecoro. Bovendien is hij minder bezig met het operationele en veel meer met management. Ook problematisch is de feedback vanuit het bestuur. Wij brengen advies uit, maar krijgen geen informatie over de eindbeslissing van het bestuur, tenzij we er expliciet naar vragen.'

In Bonheiden waren de bevoegdheden ruimtelijke ordening, mobiliteit en openbare werken over drie schepenen van drie verschillende partijen verdeeld. Annette Kuhk prijst zich gelukkig dat de drie schepenen goed hebben samengewerkt, al lukte het niet altijd. 'In een discussie over de densiteit in een woonuitbreidingsgebied sprak het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan over 110 wooneenheden, in het RUP kon tot 150 gegaan worden. Die hogere densiteit in de kern past in de logica van de Bouwmeester, maar je kunt je afvragen of dat ook aangewezen is in Bonheiden, vooral in relatie tot de mobiliteit. We hebben de consequenties van de ingreep voor andere beleidsdomeinen ook benoemd in het advies.' Tom Lagast wijst op een gebrek aan slagkracht, zeker in kleinere gemeen-

ten. 'Het is een luxe om te kunnen werken in een stad als Mechelen die kan bogen op een degelijke administratie. Kleinere gemeenten hebben vaak niet de tijd en de middelen om meer te doen dan bouwvergunningen afleveren. Vooraf over het ruimtelijk beleid nadenken is er nauwelijks bij. Zelfs Mechelen heeft voor grote projecten soms te weinig expertise in huis, bijvoorbeeld over publiek-private samenwerking.'

De ideale gecoro

Een jurist, specialisten in mobiliteit, duurzaamheid, groen en open ruimte, een architect, een planoloog, iemand van een studiebureau, een aannemer of projectontwikkelaar, aangevuld met vertegenwoordigers van middenveldorganisaties en eventueel enkele geïnteresseerde burgers, zo ongeveer ziet de ideale gecoro eruit, als het aan de drie voorzitters ligt. Tom Lagast: 'Het belangrijkste is dat ze hun expertise willen en durven inzetten en dat ze een pragmatische houding aannemen om te luisteren naar de anderen. Mensen met deskundigheid en pragmatisme die ook buiten het eigen beleidsdomein nadenken en naar het compromis durven zoeken, die heb je nodig.' Annette Kuhk vult aan: 'Het is goed om mensen te hebben die vanuit verschillende logica's denken, met uiteenlopende denkwijzen: solidariteit, economie, leefmilieu. Als voorzitter

Tom Lagast:

'Ik heb nooit druk ervaren om een advies in de ene of andere richting te schrijven. Ik vind wel dat de gecoro zich niet mag beperken tot een negatief advies, ze moet haar deskundigheid inzetten om oplossingen aan te reiken waarmee het stadsbestuur verder kan.'

Annette Kuhk:
'Het is goed om in de gecoro mensen te hebben die vanuit verschillende logica's denken, met uiteenlopende denkwijzen: solidariteit, economie, leefmilieu.'

nam ik wel een eigen positie in, maar ik voelde me vooral moderator.' Politieke belangen spelen altijd voor een stukje mee via de vertegenwoordigers van de verschillende maatschappelijke geledingen. Een voorzitter moet zicht hebben op die belangen en de achtergrond van de verschillende leden. Daarom ging Annette Kuhk bij het begin van de legislatuur bij ver-

schillende mensen langs voor een persoonlijk gesprek, bijvoorbeeld bij de voorzitter van de landbouwwaad, die van de milieuraad, de vertegenwoordigers van de middenstand. Pierre Lefranc duidt nog een pijnpunt aan, zeker in een kleine gemeente. 'De rekruteringsbasis voor de gecoro is niet zo groot, deskundigen zijn niet makkelijk te vinden, het is niet eenvoudig

om tot een volledige samenstelling te komen. Daardoor wordt misschien wel te veel in eigen rangen gezocht, waardoor de onrechtstreekse invloed van de politiek nog wat toeneemt. Dat vertegenwoordigers van het middenveld de politiek binnenbrengen, is normaal, maar experts moeten experts zijn.' ■

BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

voor een **accurate** en **efficiënte** bedeling

Uw ongeadresseerd drukwerk accuraat, betaalbaar én ecologisch vriendelijk bedield? Met of zonder opmaak en drukken? Dat kan voortaan ook voor uw gemeente!

Persoonlijke service dragen wij hoog in het vaandel. Neem vrijblijvend contact met ons op, u merkt dadelijk het verschil.

Uw partner voor kwaliteitsvolle bedelingen!

Turnhoutsebaan 185 bus 1
B-2970 Schilde
0800 64 400
info@vlaamsepost.be
www.vlaamsepost.be

